

**ЗА ЕДНА ПРОСТА ОСОБИНА НА ИЗВОДИТЕ
НА НЕКОИ ОРТОГОНАЛНИ ПОЛИНОМИ**
ГОДИШЕН ЗБОРНИК НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ
НА УНИВЕРЗИТЕТОТ ВО СКОПЈЕ, Книга 4, №5, (1951), 1-8

1. Да го земеме полиномот

$$(1) \quad R_n(x) = c_n D^n [(x-a)^n (x-b)^n], \quad D = \frac{d}{dx},$$

каде што се a и b произволни фиксирали бројеви и c_n произволна константа.

Со последователно диференцирање на (1), добиваме

$$(2) \quad R_n^{(r)}(x) = c_n D^{n+r} [(x-a)^n (x-b)^n]$$

Применувајќи ја формулата на Leibniz, имаме⁴⁾

$$(3) \quad R_n^{(r)}(x) = c_n \sum_{k=r}^n \binom{n+r}{k} \frac{n!}{(k-r)!} (x-a)^{n-k} \frac{n!}{(n-k)!} (x-b)^{k-r},$$

зимајќи предвид дека

$$\binom{n+r}{k} D^k (x-a)^n D^{n+r-k} (x-b)^n = 0,$$

за секое $n < k$ или $k < r$.

Од (3) имаме

$$(4) \quad R_n^{(r)}(a) = c_n \binom{n+r}{r} n! n(n-1) \cdots (n-r+1) (a-b)^{n-r},$$

и

$$R_n^{(r)}(b) = (-1)^{n+r} R_n^{(r)}(a).$$

2. Полиномите на Legendre се добиваат од (1) ако се земе

$$a = 1, \quad b = -1, \quad c_n = \frac{1}{2^n n!},$$

т. е.

$$P_n(x) = \frac{1}{2^n n!} D^n (x^2 - 1).$$

Од (4) ја добиваме како партикуларен случај особината на полиномот $P_n(x)$

$$(5) \quad P_n^{(r)}(1) = (2r-1)!! \binom{n+r}{2r},$$

$$(2r-1)!! = 1 \cdot 3 \cdots (2r-1),$$

дадена од Grosswald¹⁾.

Исто така од (4) ја добиваме особината

$$P_n^{(r)}(-1) = (-1)^{n+r} P_n^{(r)}(1).$$

3. До особината (5) може да се дојде и ако го исполнуваме изразувањето на полиномите $P_n(x)$ со помошта на хипергеометриските функции.

Од

$$P_n(x) = F\left(-n, n+1, 1, \frac{1-x}{2}\right),$$

кајде што е

$$F(\alpha, \beta, \gamma, x) = \sum \frac{(\alpha)_n (\beta)_n}{(\gamma)_n (1)_n} x^n,$$

$$(\omega)_r = \omega (\omega + 1) \cdots (\omega + r - 1), (\omega)_0 = 1,$$

вимајќи предвид дека

$$(6) \quad \frac{d^r F}{dx^r} = \frac{(\alpha)_r (\beta)_r}{(\gamma)_r} F(\alpha + r, \beta + r, \gamma + r, x),$$

добиваме

$$P_n^{(r)}(x) = (2r - 1)!! \binom{n+r}{2r} F\left(r - n, r + n + 1, r + 1, \frac{1-x}{2}\right).$$

Очевидно, од тука за $x = 1$ ја имаме релацијата (5).

4. Legendre ги е дефинирал полиномите $P_n(x)$ како коефициенти на степените z од развијањето⁵⁾

$$(1 - 2xz + z^2)^{-1/2} = \sum_{n=0}^{\infty} P_n(x) z^n.$$

Ако ја развиеме поопштата функција³⁾

$$(1 - 2xz + z^2)^{-v} = \sum_{n=0}^{\infty} C_n^v(x) z^n,$$

во степенен ред од z , коефициентите $C_n^v(x)$ на овој ред за произволно v , претставуваат полиноми наречени Gegenbauerови²⁾, којшто ги опфаќаат тие на Legendre како специјални случај за $v = 1/2$.

Извлекени со помошта на хипергеометриските функции, тие се

$$C_n^v(x) = \frac{\Gamma(n+2v)}{\Gamma(n+1)\Gamma(2v)} F\left(n+2v, -n, v+\frac{1}{2}, \frac{1-x}{2}\right).$$

Според (6) ќе имаме

$$[C_n^v(x)]^{(r)} = 2^r \frac{\Gamma(n+2v+r)}{\Gamma(n+1-r)} \frac{\Gamma(v+r)}{\Gamma(2v+2r)} F\left(n+2v+r, -n, v+r+\frac{1}{2}, \frac{1-x}{2}\right).$$

Од тука имаме особина аналогна на (5), за полиномите $C_n^v(x)$ на Gegenbauer

$$[C_n^v(1)]^{(r)} = 2^r \frac{\Gamma(n+2v+r)\Gamma(v+r)}{\Gamma(n+1-r)\Gamma(2v+2r)\Gamma(v)}.$$

5. Полиномите на Tschebyscheff $T_n(x)$ дефинирани са со³)

$$T_n(x) = \frac{(-1)^n}{(2n-1)!!} \sqrt{1-x^2} D^n (1-x^2)^{n-\frac{1}{2}},$$

За нив ја добиваме особината

$$T_n^{(r)}(1) = n(2r-2)!! \binom{n+r-1}{2r-1}.$$

ON A PROPERTY OF THE DERIVATIVES OF ORTHOGONAL POLYNOMIALS

(Summary)

The purpose of this paper is to give an alternative proof and a generalization of the result

$$(1) \quad P_n^{(r)}(1) = (2r-1)!! \binom{n+r}{2r},$$

$$(2r-1)!! = 1 \cdot 3 \cdots (2r-1),$$

given by Grosswald, [1]¹ where $P_n(x)$ are Legendre polynomials. We deduce too analogical property of Gegenbauer [2] and Tschebyscheff [3] polynomials.

1. Let $R_n(x)$ be the polynomials

$$R_n(x) = c_n D^n [(x-a)^n (x-b)^n], \quad D = \frac{d}{dx},$$

with a and b arbitrary fixed number and c_n an arbitrary constant.

By using Leibniz's formula, we obtain [4]

$$R_n^{(r)}(x) = c_n \sum_{k=r}^n \binom{n+r}{k} \frac{n!}{(k-r)!} (x-a)^{n-k} \frac{n!}{(n-k)!} (x-b)^{k-r},$$

according to the relation

$$\binom{n+r}{k} D^k (x-a)^n D^{n+r-k} (x-b)^n = 0, \quad n < k, \quad k < r.$$

Then we have

$$(2) \quad R_n^{(r)}(a) = c_n \binom{n+r}{r} r! (a-b)^{n-r},$$

When the constants have particular values

$$a = 1, \quad b = -1, \quad c_n = \frac{1}{2^n n!},$$

the polynomials $R_n(x)$ are called the Legendre polynomials. We immediately find then the relation (1) obtained by Grosswald.

From (2) we obtain the following analogical property

$$P_n^{(r)}(-1) = (-1)^{n-r} P_n^{(r)}(1).$$

2. Another proof of the property (1) involves the use of the functions hypergeometrics.

It is well known the relation

$$P_n(x) = F\left(-n, n+1, 1, \frac{1-x}{2}\right),$$

¹) Numbers in brackets refer to the bibliography at the end of the paper.

and it follows

$$P_n^{(r)}(x) = (2r-1)!! \left(\frac{n+r}{2r}\right) F\left(r-n, r+n+1, r+1, \frac{1-x}{2}\right).$$

It is obvious that for $x=1$ we obtain the relation (1).

3. Legendre defined the polynomials $P_n(x)$ as well as the coefficients of the powers of z in the expansion [5]

$$(1 - 2xz + z^2)^{-1/2} = \sum_n P_n(x) z^n.$$

More general functions $C_n^\nu(z)$ are defined by the coefficients of z in the expansion of

$$(1 - 2xz + z^2)^{-\nu} = \sum_n C_n^\nu(x) z^n,$$

and they are known as the Gegenbauer polynomials.

Differentiating r times with respect to x and putting $x=1$, we get [6]

$$2^r \nu(\nu+1)\dots(\nu+r-1) z^r (1-z)^{-2(\nu+r)} = \sum_n [C_n^\nu(x)]_{x=1}^{(r)} z^n.$$

We obtain in this case, equating coefficients of z^n

$$(3) \quad [C_n^\nu(x)]_{x=1}^{(r)} = 2^r \frac{\Gamma(n+2\nu+r)}{\Gamma(n+1-r)} \frac{\Gamma(\nu+r)}{\Gamma(2\nu+2r)} \frac{\Gamma(\nu)}{\Gamma(\nu)}.$$

With the assistance of the functions hypergeometriques

$$C_n^\nu(x) = \frac{\Gamma(n+2\nu)}{\Gamma(n+1)\Gamma(2\nu)} F(n+2\nu, -n, \nu+1/2, (1-x)/2),$$

we obtain too (3).

For the Tschebyscheff polynomials

$$T_n(x) = \frac{(-1)^n \sqrt{1-x^2}}{(2n-1)!!} D^n (1-x^2)^{n-1/2},$$

we find the analogical relation

$$T_n^{(r)}(1) = n(2r-2)!! \left(\frac{n+r-1}{2r-1}\right).$$

BIBLIOGRAPHY

1. E. Grosswald

On a simple property of the derivatives of Legendre's polynomials, Proceedings of the American Mathematical Society v. 1 (1950), pp. 553-554.

2. L. Gegenbauer

Ueber die Function $C_n^\nu(x)$, Sitzungsber. Akad. Wien 100, 745 746 (1891)

3. W. Magnus—F. Oberhettinger

Formeln und Sätze für die speziellen Funktionen der mathematischen Physik. Berlin 1943, S. 76-80.

4. G. Scegö

Mathematical Reviews, Vol. 12, № 3, p. 178

5. H. Laurent

Traité d'analyse T. V, p. 185 (1890).

6. N. Du Plessis

A Note about the derivatives of Legendre polynomials, Proceedings of the American Mathematical Society, v. 2, N. 6 (1951) p. 950.